

יוגוסלביה

סלט יקות קומוניסטי

לונדון הומה מרוב מדים. קצינים גבוהים של כל ארצות האומה האסלנטית מצגיגים את אותות הצטיינותיהם לראווה, אשר האנגלים קוראים להם בשם הקולע "סלט יקות". שוב חזרו הימים של מלחמת העולם השנייה, כאשר איש לא הכיר עוד את מזי האימות שנראו בלונדון.

קוצ'יה פופוביץ והמטה היוגוסלבי • המרשל קפץ

כדי להוכיח שבניגוד לסטאלין הובגד ממשך היא בתורה האמיתית.

ברית המועצות תודת האומה

המופת של גאסטללוי ידוע לכל ינוקא בברית המועצות, שכן הוא שייך לאותו סוג מעשים עליו מתחכמים דורות בבירת המועצות ושאר ארצות הדימוקראטיה העממית. הטייסקאפיטן גאסטללוי היה הראשון שזכה במחיר חיוו ב"כוכב הזהב" של גיבור ברית המועצות במלחמה נגד גרמניה. ב-26 ליוני 1941 (ביום החמישי לפלישה הגרמנית) המריא מפצין ד. ב. — 3 (דאלני) בומברדירוושיצ'יק — מפצין ארוניטוה) ב" פיקודו של קפיטן גאסטללוי, אנשי הצוות היו: הלויטננט גרגורי סקורובוגאטי, הלויטננט אנטולי בורדניוק, והסרג'נט הראשון אלקסי קאלנין. מעל לכביש מולוצ'ניק ראדושקוביצי אשר ברוסיה הלבנה נתגלה לאנשי הצוות טור סטנקים גרמני. המפצין החל צולל ומפצין את האויב, אנשי הצוות

ומכונות הדלק. הטיטוס התנפץ ומרבית הטור עלה באש. מעשה גבורה זה בוצע לעיניהם של הלויטננט גרגורי ורוביוב והלויטננט ריבס, אשר הודיע על כך למטה היחידה. ערך דו"ח ונש" לחה המלצה לאות הצטיינות. כעבור ימים מספר נספו גם הלויטננטים ורוביוב וריבס. נשאר רק דו"ח.

גבירת הקאפיטן ואנשיו עשתה לה כנפיים, היתה מקור לעשרות ספרים, סיפורים, מאמרים ושירים.

ארבעה יידיים טובים. קאפיטן גאסטללוי, בן 28, היה בנו של מהגר צרפתי. מאחריו היה שרות של 8 שנים בחיל התעורר האדום. הוא היה טייס מצויין וחבר מסור ב"הג'ה, אפיין יקר רוח. אמן השליטה בסוגי איירוניים רבים. אין כל ספק כי היה פולק על אנשיו לצנות, שכן היתה אפשרות לעשות זאת. ברב, אנשיו כרבו.

מי היו אנשים אלה? הלויטננט בורדניוק נולד בקובישיב ב-1922 והיה ימנצא אכרים. גמר את בית הספר התיכון, ולמד בבית הספר לתעופה צבאית. ב-1938 נספח לקומסומול. לצבא בא כמתנדב. אלה דברי הטופס האישי שלו במטה היחידה. את השאר אפשר למצוא במכתב המלצה של מפקדו בבית הספר לתעורר פה אשר נשלח אל מפקד יחידתו: "לויטננט אנטולי בורדניוק, חובב עסקי נוסות. מבצע תפקידים אלה בהצטיינות, ביוחד בטיסות קרב. באויר עובד בכטחון, מתמצא יפה מבישמע."

הלויטננט גרגורי סקורובוגאטי היה גדול מחברו בחטיב שנים. הוא היה בן כפר אוקרייני, בנו של רועה בקר. למד בבית ספר מקצועי ועבד כטכנאי בפעלים שונים. היה חבר ועד הקומסומול, עורך עתון הקיר ה"קומסומול, ותועמלן בנמך הבחירות לסובייט העליון.

דברי מפקד בית הספר לתעופה עליו: "מסור למורשת לנין-סטאלין ועניינה של המולדת הסוציאליסטית. יציב מבחינה מורלית ופוליטית. צנוע ויוזע למשור סוד. בעל אכטרייה על חבריו. בעל מרשך, יוזמתי, תובע מעצמו ומאחרים. נושא שני אותות הצטיינות. הבנה קרבת מצוינת. באויר — החלטי, זריז, סביל".

האדם הרביעי בצוות היה הקומסומולאי הסרג'נט-הראשון אלקסי קאלנין. תפקידו היה אלחוטאי מקלען. זה כל הידוע על גיבור ברית המועצות בן ה-20.

רק החודש, לאחר 10 שנים מאז מבצע הגבורה, נסתיימו הקרקירות בנוגע לאנשי צוות גאסטללוי, לאחר שלראשונה רק הוא עצמו נודע. ברית המועצות אינה שוכחת את גיבוריה כעמים אחרים ששכחו את מעשי הייליים ונמנעו לצייןם באותות כבוד. העם הסובייטי נתבשר כי גם יתר שלושת אנשי הצוות: בורדניוק, סקורובוגאטי וקאלנין, כובדו כאות "גיבורי ברית המועצות".

סין

"עכשיו למד את דרך!"

הממשלה העממית של סין ממריצה, בכל אפשרויותיה, את יזמתו של העם ללימודים.

גיבורי ברית המועצות גאסטללוי, בורדניוק, סקורובוגאטי וקאלנין הצוות לא צנח

החלו ממטירים אש ממכונות הירייה. באוויל התחמשת הטה הקאפיטן את המטוס מעל למטרה ועמד להתרחק. ברגע זה פגע במטוס פגז של אש אנטי-אווירית גרמנית, המטוס נפגע והחל בוער. בראות הקאפיטן גאסטללוי כי לא יוכל לשוב לבסיסו טעה את מטוסו הבורר חזרה, צלל אל מרכזו טוף הטאנקים

מימין לשמאל: איבן גוזניאק, שר ההגנה, סגנו של טיטו; פקוד דפקיץ, סגן רמטכ"ל; זדנקו אולפיץ, מפקד חיל האויר; קוצ'יה פוי פוביץ, רמטכ"ל; אוטמר קריאצ'יק, שנקרא "קולטורה" עיי הפרטינים, ראש המחלקה הפוליטית של הצבא היוגוסלבי.

עלים ואכרים שיתפסו את מקומם במוסדות הממשלה ההולכים ומתרחבים וכמורים בבתי ספר של חורף (עת שיתוק החקלאות). למעלה ממיליון וחצי פועלים משתתפי בבתי ספר של ערב המקבילים למה עמ' מית, למעלה משבע מאות אלף בבתי ספר תיכוניים וכמעט 20 מיליון יודרכו בחורף הבא בנסודות הקריאה והכתיבה.

אפיזודת ההפסקה. אולם גאות המדינה היא האוניברסיטה הסינית העממית שנוסדה לפני עשרה חודשים בפקונג. שלושת אלפים הסטודנטים הלומדים בה הם ברובם בני איכרים ופועלים, עליהם מושתת סין של מאי-סטה-טונג, ואחריהם נסיון מלחמת ההשמדה נגד צ'אנג-קאי-צ'יק. הרעיון היסודי המנחה את לימודי בית הספר הוא פיתוח ושגשוג המדינה ושירות האומה.

שאיפתם של התלמידים: לא להפסיד את הזדמנות להרחיב את אופקיהם. כשהם מתפנים, בשעות ההפסקה, מהרצאות על כודות הכלכלה המרקסיסטית הם מחתימים את אי רחי הבירה על עצומת השלום, חוזרים לארץ ניברסיטה ומשתדלים להיפגש עם מוריהם, כדי לברר עמיהם נושאים שדנו בהם בשעת השיעורים.

אולם המטרה העיקרית היא השיטה. אתה למדת — עכשיו את רעך! לפיה חייב כל סטודנט או תלמיד ללמד אדם שני את הידיעות שרכש לעצמו בתקופת לימודיו.

פולין

אהבתו של זאגל

"כיצד עובד הריגול הזר בפולין?" זהו שם של ספר בעל 236 עמוד שהופץ בימים אלה על ידי ממשלת פולין העממית בכל מער כות העתונים בעולם. מי שמחשכ בו הר" פתקאת ריגול מרהקת, יתאכזב. הריגול הנ"כר בו אינו עולה על הידוע לכל: נספחים דפילומטיים שולחם הביתה פרטים על כוחה הצבאי של המדינה בה הם שוהים. אולם במ"קום זה מכלי הספר דרמה אנושית נובעת עד לב, סיפור של זוג נאהבים, בני אומות אויב, בות, המנסים לבוא זה אל זה במעד לגבולות אטומים.

האושר לא נמשך. התחלת הסיפור, כפי שהיא מתגבש בפרוטוקול הארוך של בית המשפט לערעורים של הרפובליקה הפולנית העממית, אינה שונה מסיפור רגיל של סרט הוליבודי קלאסי.

הגיבור הוא קלאוד הנרי טורנר, בן 45 קצין מקצועי של חיל האויר המלכותי הב"רטי בדרגת ראש להק. טורנר התחיל לרכב כטייס, עלה בדרגה, השתתף בהפצצת השב"טים המרדניים בצפון-מערב-הודו. במלחמת העולם עסק בכלונים אנטי-אוויריים, בטיסות סיור בים הצפוני. אחר כך השתתף בהפצצת השיירות האיתלקיות בים התיכון. ב-1947 מתמנה כנספח לענייני אויר בווהרה. תפקידו היה, בהתאם לנוהג הבינלאומי הבלתי רשמי, לאסוף פרטים על חיל האויר הפולני, שדות תעופה, מטרות להפצצות במלחמה אפשרית.

בסוף 1949 פגש במסיבת ציד בבחורה פולית ניה בלוגנית, לבושה סודר ירוק, ברברה בוב"רובסקה, בת 18. ברברה חזרה לא מכבר מן מתנה הריכוז באושינצ'ים. אף כי אין הדבר מוזכר במפורש בפרוטוקול המשפטי, מסתבר שהיתה יהודיה.

נראה שהנספח, בעל השערות המלבניות בר"קחו והלבוש בתלבושתו היפה, הענודה שבע אותות הצטיינות, והנערה הבלוגנית, התאהבו במבט ראשון. באותם הימים כבר לא היה זה רגיל לנערה פולנית, הדואגת לבטחונה, להראות בציבור עם נספח אימפריאליסטי. אך לם ברברה לא התענינה בפוליטיקה, אם כי התענינה מאד בקלאוד הנרי. השנים החלו להתהלך יחדיו, לסעוד במסעדות הטובות, להר"פיע יחד במסיבות פרטיות שנערכו מפעם ל"פעם בבתי הדיפלומטים הזרים. מכיון שריפ"לומטים אלה קיבלו (כמו בישראל) מנות מזון מחוץ לארץ והיו מצויידים במכונות פאר, היו פופולרים בין הנערות הפולניות, ביחוד בין אלה שקיבלו הכשרה בשירות ה"ריגול הנגדי הפולני.

אולם האושר לא נמשך זמן רב. טורנר הועבר כעבור חודש חזרה לבריטניה. כשנפ"רדו ברוב צער, הפציר בברברה שתצטרף אליו. הנערה המאוהבת הסכימה. וכאן הת"חילו הצרות.

דרך נוספת: באנייה. היה ברור שב"רה לא תקבל היתר יציאה. הדימוקראטיות העממיות אינן רואות בעין יפה את הגירת האזרחים למדינות האימפריאליסטיות. שם יוכלו ברבות הימים, להצטרף לתנועת מהפ"